

Udskriftsdato: 24. juni 2023

BEK nr 817 af 15/06/2023 (Gældende)

Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Fødevarestyrelsen, j.nr. 2023-15-31-00505

Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr¹⁾

I medfør af § 25, stk. 2, § 26, stk. 1, § 53, stk. 1 og 2, § 56, stk. 1, § 58, stk. 8 og 10, i lov om dyrevelfærd (dyrevelfærdsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1597 af 8. juli 2021, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 1721 af 30. november 2020 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på:

- 1) Aflivning, herunder slagtning, af dyr, der avles eller holdes med henblik på fremstilling af fødevarer, uld, skind, pelsværk og andre produkter.
- 2) Aflivning, herunder slagtning, af strudsefugle, der ikke er omfattet af nr. 1.

Stk. 2. Bekendtgørelsen indeholder endvidere bestemmelser om uddannelse af personer, der beskæftiger sig med aflivning af dyr på slagteri og dermed forbundne aktiviteter.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne bekendtgørelse supplerer Rådets Forordning (EF) Nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet (i det følgende benævnt forordningen).

Stk. 4. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på:

- 1) Uddannelse af personer, der beskæftiger sig med aflivning af pelsdyr, jf. bekendtgørelse om uddannelse m.v. af personer, der er ansvarlige for driften af minkfarme, samt uddannelse af personer, der fører direkte tilsyn med aflivning af pelsdyr i pelsdyrfarme.
- 2) Aflivning, herunder slagtning, i besætninger af grise, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise.
- 3) Aflivning, herunder slagtning, i besætninger af kvæg, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg.
- 4) Aflivning, herunder slagtning, af heste i hestehold, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste.
- 5) Aflivning, herunder slagtning, i besætninger af slagtekyllinger, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af og rugeægproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger.
- 6) Aflivning, herunder slagtning, i besætninger af slagtekalkuner, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekalkuner.
- 7) Aflivning, herunder slagtning, i besætninger af æglæggende høner, hønniker og forældredyr mv., jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af æglæggende høner, hønniker og forældredyr mv.
- 8) Aflivning af hunde, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde.
- 9) Aflivning af katte, jf. bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af katte.

Stk. 5. Bestemmelsen i § 10, nr. 2, finder dog anvendelse på de i stk. 4, nr. 2-4, nævnte dyrearter.

Stk. 6. Bestemmelsen i § 33, stk. 1, nr. 8, finder dog anvendelse på de i stk. 4, nr. 2-7, nævnte dyrearter.

§ 2. Ved aflivning forstås enhver bevidst fremkaldt proces, som medfører, at et dyr dør, jf. forordningens artikel 2, litra a.

Stk. 2. Ved slagtning forstås aflivning af dyr med henblik på konsum, jf. forordningens artikel 2, litra j.

Stk. 3. Ved slagtning efter religiøse ritualer forstås i denne bekendtgørelse slagtning, hvor der anvendes en metode, som ikke er omfattet af forordningens bilag 1, kapitel I.

Kapitel 2

Generelle bestemmelser

§ 3. Dyr skal skånes for enhver undgåelig smerte, psykisk belastning eller lidelse under aflivning og dermed forbundne aktiviteter, jf. forordningens artikel 3, stk. 1.

§ 4. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt. Aflivning af hvirveldyr undtagen fisk ved drukning må ikke finde sted, jf. dyrevelfærdslovens § 25.

§ 5. Børn under 15 år må ikke udføre bedøvelse eller aflivninger, herunder slagting, af dyr.

Kapitel 3

Aflivning, herunder slagting, af strudsefugle uden for slagterier

§ 6. Aflivning, herunder slagting, af strudsefugle må kun foretages af dyrlæger, slagtere, personer med jagttegn eller andre personer, der har modtaget uddannelse i slagting eller aflivning.

§ 7. Reglerne i § 6 kan fraviges i fornødent omfang, når det drejer sig om dyr, der på grund af sygdom eller tilskadekomst straks skal aflives.

Kapitel 4

Forbud mod slagting og aflivning af drægtige landbrugsdyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

§ 8. Slagting og aflivning af drægtige landbrugsdyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden er forbudt.

§ 9. Det i § 8 nævnte slagteforbud finder ikke anvendelse, hvis der er tale om nødslagting, hvor dyret aflives på bedriften, eller hvis dyret er blevet transporteret til et slagteri i modstrid med forbuddet om transport af dyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, jf. Rådets forordning (EF) Nr. 1/2005 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter.

Stk. 2. Nødslagting i medfør af stk. 1 skal udføres i henhold til bestemmelserne i bilag III, afsnit I, kapitel VI, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer.

§ 10. Det i § 8 nævnte aflivningsforbud finder ikke anvendelse, hvis

- 1) aflivningen sker ved intravenøs injektion af en for dyret dødelig dosis af veterinært lægemiddel godkendt til aflivning af dyr, eller
- 2) aflivningen sker som led i offentlig sygdomsbekæmpelse.

Stk. 2. Når dyr på grund af sygdom eller tilskadekomst skal aflives straks, kan den i stk. 1, nr. 1, nævnte fremgangsmåde fraviges i fornødent omfang.

Kapitel 5

Slagting efter religiøse ritualer

§ 11. Kun dyr, som omfattet af §§ 12 og 13, må slagtes efter religiøse ritualer. Slagtingen skal foregå med forudgående bedøvelse efter reglerne i denne bekendtgørelse. Det er endvidere en betingelse, at slagtingen foregår på et slagteri, og at kød eller andre dele fra et dyr helt eller delvist forventes afsat til eller afsat med henblik på videresalg til befolkningsgrupper, der efterspørger dyr slagtet efter religiøse ritualer.

Stk. 2. Dokumentation for afsætning eller forventet afsætning, jf. stk. 1, skal på forlangende kunne forevises for kontrolmyndigheden.

§ 12. Til bedøvelse af kvæg, får og geder kan slagteriet, inden dyret aflives endeligt ved afblødning, anvende en ikke-penetrerende boltanordning på følgende betingelser:

- 1) Den ikke-penetrerende boltanordning må ikke anvendes til dyr, der er under 8 måneder gamle, eller til tyre, der er 24 måneder gamle eller derover.
- 2) Bedøvelsen skal udføres med et korrekt tryk og på et fastholdt dyr med fikseret hoved. Til fastholdelse af kvæg skal der anvendes en boks, hvor dyret fastholdes i opretstående stilling således, at hoved og krop fikseres så skånsomt som muligt. Boksen og hovedfikseringen skal kunne justeres efter dyrets størrelse.
- 3) Såfremt bedøvelsen ikke forekommer efter første skud med en ikke-penetrerende boltanordning, skal dyret straks skydes med en penetrerende boltanordning eller bedøves ved brug af elektrisk strøm.
- 4) Afblødningen skal foregå ved, at begge halspulsårer og halsvener manuelt eller mekanisk overskæres med et skarpt redskab umiddelbart efter, at dyret er bedøvet således, at dyret dør ved afblødning uden, at dyret på ny kommer til bevidsthed.

§ 13. Ved slagtning af slagtekyllinger med forudgående bedøvelse i vandbad skal slagteriet opfylde følgende krav:

- 1) Der må maksimalt gå et tidsrum på 5 sekunder fra, at det enkelte dyr forlader vandbadet til, at dyret rammer knivene.
- 2) Der skal sikres størst mulig ensartethed af slagtekyllingernes størrelse inden for et slagtehold med det formål at øge bedøvelsens effektivitet.
- 3) Bedøvelsens effektivitet skal sikres efter en på forhånd fastlagt procedure, ved opstart af hvert slagtehold og under afblødningen efter behov flere steder på slagtekæden. Af slagteriets standardprocedurer eller retningslinjer for god praksis skal tillige fremgå, hvilke indikatorer der skal indgå i vurderingen af bedøvelsens effektivitet.
- 4) Der skal sikres en øget ledningsevne i vandbadet ved hjælp af tilsætning af en saltopløsning eller anden opløsning med samme effekt ved opstart af en slagtekæde.
- 5) Der skal være mulighed for, at medarbejderne på en slagtekæde til stadighed kan kommunikere indbyrdes under aflivningsprocessen, herunder at der er sikret mulighed for hurtig standsning af slagtekæden ved behov, samt at der er sikret umiddelbar adgang til reserveudstyr til aflivning.
- 6) Indstillingen af de automatiske knive skal kontrolleres ved opstart af hvert slagtehold og løbende efter behov. Der skal ske systematisk vedligeholdelse af de automatiske knive, herunder efter behov udskiftning af knive. Stikningens effektivitet overvåges på baggrund af antal kyllinger, der ikke stikkes af den automatiske kniv.
- 7) Ved bedøvelse af slagtekyllinger i vandbad skal følgende elektriske parametre overholdes: Ved brug af pulserende jævnstrøm må frekvensen ikke overstige 600 Hz, og uanset strømtypen skal den gennemsnitlige strømstyrke pr. slagtekylling være mindst 100 mA. Dyrene skal udsættes for den pågældende strømstyrke i mindst fire sekunder. Både strømstyrke og frekvens skal som minimum kontrolleres ved opstart af slagtekæden og ved ændringer i størrelsen af dyrene på slagtekæden.

Stk. 2. De ovenfor under stk. 1, nr. 1-7, nævnte krav skal fremgå af slagteriets standardprocedurer eller retningslinjer for god praksis.

Stk. 3. Kravene i forordningen, bilag I, Kapitel II, punkt 6.1 og punkt 6.2, finder uændret anvendelse.

Stk. 4. Fødevarestyrelsen kan dispensere fra kravet i stk. 1, nr. 1, hvis helt særlige omstændigheder taler derfor.

Anmeldelse til registrering hos Fødevarestyrelsen af slagtning efter religiøse ritualer

§ 14. Slagterier, der ønsker at foretage slagtning efter religiøse ritualer, som omfattet af denne bekendtgørelses kapitel 5, skal anmelde aktiviteten til registrering hos Fødevarestyrelsen forud for slagtning efter religiøse ritualer, jf. bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder m.v.

Stk. 2. Slagterier skal senest 3 måneder efter sidste slagting efter religiøse ritualer anmelde ophøret ved registrering som en væsentlig ændring hos Fødevarestyrelsen, jf. bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder m.v.

Kapitel 6

Uddannelse af personer, der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter på slagteri

Godkendelse af udbydere af kurser

§ 15. Fødevarestyrelsen kan efter ansøgning godkende en kursusudbyder til at afholde kurser til opnåelse af kompetencebevis, jf. forordningens artikel 21, stk. 2.

Stk. 2. Det er et krav, at kursusudbyderen i forbindelse med kurser til opnåelse af kompetencebevis afholder afsluttende prøve for og udsteder kompetencebevis til deltagerne. Godkendelse som udbyder af kurser forudsætter derfor tillige, at kursusudbyderen opfylder bestemmelserne i forordningens artikel 21, stk. 2, litra a og litra b.

§ 16. Ansøgning om godkendelse som kursusudbyder indsendes til Fødevarestyrelsen og skal være modtaget i styrelsen senest 8 uger før påbegyndelse af kursets afholdelse. Kursus må ikke afholdes førend godkendelse som kursusudbyder er opnået. Ansøgning kan også indsendes via virk.dk.

§ 17. Ansøgning om godkendelse som kursusudbyder skal være vedlagt følgende dokumentation:

- 1) Uddannelsesprogram for kurset.
- 2) Oplysning om, hvilken/hvilke dyreart(er) kurset skal omfatte.
- 3) Oplysning om kursets varighed.
- 4) Oplysning om underviser(e) og dennes/deres kompetencer.
- 5) Oplysning om form, indhold og varighed af den afsluttende skriftlige prøve, samt hvem der skal forestå eksamination.
- 6) Dokumentation for, at ansøger har den nødvendige ekspertise, det nødvendige personale og det nødvendige udstyr til afholdelse af kurset.
- 7) Erklæring om, at ansøger er uafhængig og uden interessekonflikter i forhold til afsluttende prøve og udstedelse af kompetencebeviser.

§ 18. Et uddannelsesprogram skal målrettes den dyreart, kurset vedrører, og omfatte de emner, der sikrer, at deltagerne opnår de fornødne kompetencer, jf. forordningens artikel 7, stk. 2, om slagteoperationer og forordningens bilag IV om overensstemmelse mellem aktiviteterne og de emner, der skal eksamineres i, for at et kompetencebevis kan opnås.

§ 19. Et kursus kan omfatte én eller flere dyrearter. Et kursus omfattende én dyreart skal have en varighed af minimum 6 timers effektiv undervisningstid, eksklusiv afsluttende prøve og pauser. Et kursus omfattende flere dyrearter skal have en varighed af minimum 6 timers effektiv undervisningstid, eksklusiv afsluttende prøve og pauser, med tillæg af minimum 3 timers effektiv undervisningstid, eksklusiv afsluttende prøve og pauser, pr. ekstra dyreart.

§ 20. Dyrlæger eller andre personer med tilstrækkelig relevant viden og erfaring om de emner, der skal indgå i undervisningen, og som der skal eksamineres i, jf. bilag IV til forordningen, kan undervise på kurser til opnåelse af kompetencebevis, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Den del af undervisningen, der vedrører håndtering af syge og tilskadekomne dyr, skal dog forestås af en dyrlæge. Tilsvarende skal undervisning i vurdering af bedøvelsens virkning forestås af en dyrlæge eller af en person med tilsvarende videnskabelig erfaring inden for bedøvelsens virkning.

§ 21. Den, der er godkendt som kursusudbyder, skal opbevare de oplysninger, der er nødvendige for at udstede kompetencebevis, samt kopi af kompetencebeviset i 5 år efter, at kursus er gennemført og prøve

afholdt. Efter anmodning fra Fødevarestyrelsen skal kopi af kompetencebevis samt øvrige oplysninger udleveres til styrelsen.

Stk. 2. Ved ophør som kursusudbyder skal kursusudbyder overdrage opbevarede oplysninger og materiale, jf. stk. 1, til Fødevarestyrelsen.

§ 22. Fødevarestyrelsen offentliggør på styrelsens hjemmeside (www.fvst.dk) en oversigt over godkendte kursusudbydere.

§ 23. Fødevarestyrelsen træffer afgørelse om godkendelse som kursusudbyder senest 4 uger efter modtagelse af ansøgning og fornøden dokumentation, jf. § 17, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 kan forlænges én gang, hvis sagens kompleksitet berettiger det. Fødevarestyrelsen begrundet forlængelsen og varigheden af forlængelsen og meddeler dette til ansøgeren inden udløbet af fristen i stk. 1.

Stk. 3. Når Fødevarestyrelsen har modtaget en ansøgning om godkendelse som kursusudbyder, sender styrelsen en kvittering til ansøgeren med oplysning om

- 1) sagsbehandlingsfristen, jf. stk. 1 og 2,
- 2) at ansøgeren ikke må udbyde kurser, før vedkommende er godkendt som kursusudbyder, og
- 3) klagemuligheder.

Stk. 4. Hvis Fødevarestyrelsen ikke har truffet og meddelt afgørelse inden udløbet af fristerne i stk. 1 og 2, betyder det ikke, at ansøgeren kan anse ansøgningen for imødekommet.

§ 24. En kursusudbyder skal oplyse tjenestemodtager om

- 1) kontaktoplysninger til Fødevarestyrelsen, som den myndighed, der har godkendt kursusudbyder, og
- 2) eventuelle erhvervs erfaringer, herunder kontaktoplysninger på forsikringsselskabet og oplysning om forsikringens geografiske dækning.

Kompetencebevis udstedt af kursusudbyder

§ 25. Kompetencebevis opnås ved deltagelse i kursus og ved – i forbindelse med kurset – at bestå en afsluttende prøve, jf. dog § 26. Kompetencebevis udstedes af kursusudbyderen, jf. § 22, på en formular, som findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside (www.fvst.dk under Selvbetjening/Blanketter).

§ 26. Fødevarestyrelsen kan udstede midlertidige kompetencebeviser forudsat at betingelserne i forordningens artikel 21, stk. 5, er opfyldt. Opfyldelse af betingelserne dokumenteres ved ansøgers erklæring herom i ansøgningsskemaet, jf. stk. 2.

Stk. 2. Ansøgning om midlertidigt kompetencebevis skal indsendes til Fødevarestyrelsen ved anvendelse af ansøgningsskema, som findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside (www.fvst.dk under Selvbetjening/Blanketter).

§ 27. Et kompetencebevis udstedt i medfør af § 25 skal indeholde attestation om, at indehaveren har bestået en uafhængig afsluttende prøve, der omfatter alle de i forordningens artikel 7, stk. 2, nævnte slagteoperationer, og oplysning om, hvilken/hvilke dyreart(er) og hvilken type udstyr beviset gælder for.

§ 28. Kompetencebevis må kun udstedes, såfremt ansøger har fremlagt en skriftlig erklæring om, at vedkommende ikke har begået en grov overtrædelse af fællesskabsretten og/eller den nationale lovgivning om dyrebekyttelse i de tre år, der ligger forud for datoen for ansøgningen om et sådant bevis. Erklæringen skal afgives på formular, som findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside (www.fvst.dk under Selvbetjening/Blanketter).

§ 29. Fødevarestyrelsen offentliggør og ajourfører på styrelsens hjemmeside (www.fvst.dk) en liste over kvalifikationer, der anerkendes som ligestillet med kompetencebeviset, jf. forordningens artikel 21, stk. 7.

Kontrol m.v.

§ 30. Kompetencebevis skal af den, til hvem det er udstedt, på forlangende forevises for kontrolmyndigheden.

§ 31. Fødevarestyrelsen kan suspendere eller inddrage kompetencebeviser. I tilfælde af suspension eller inddragelse af et kompetencebevis underretter Fødevarestyrelsen udsteder af kompetencebeviset herom.

§ 32. Fødevarestyrelsen kan suspendere eller tilbagekalde en godkendelse som kursusudbyder.

Kapitel 7

Straf

§ 33. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der

- 1) undlader at hindre overtrædelse af § 5,
- 2) overtræder § 6 om aflivning, herunder slagtning, af strudsefugle uden for slagterier,
- 3) overtræder § 8 eller § 9, stk. 2, om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige landbrugsdyr i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden,
- 4) overtræder §§ 11, 12 eller 13, stk. 1-2, om slagtning efter religiøse ritualer,
- 5) undlader at anmelde eller afmelde slagtning efter religiøse ritualer efter § 14 til Fødevarestyrelsen,
- 6) overtræder § 20, § 21, § 24, § 25, 2. pkt., § 27 eller § 28 om krav til kursusudbyder,
- 7) overtræder § 30 om krav til den, som har fået udstedt kompetencebevis, eller
- 8) overtræder artikel 3, artikel 4, stk. 1 eller stk. 4, artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 1-2, eller stk. 4, artikel 7-11, artikel 14, stk. 1-2, artikel 15, stk. 1 eller stk. 3, artikel 16, stk. 1-4, artikel 17 eller artikel 19 i forordningen og de bilag til forordningen, der henvises til i disse bestemmelser.

Stk. 2. Ved udmåling af straf efter stk. 1 anses det som en skærpene omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, jf. § 58, stk. 12, 1. pkt., i dyrevelfærdsloven.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

§ 34. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2023.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1751 af 30. november 2020 om aflivning, herunder slagtning, af dyr ophæves.

Stk. 3. Kompetencebeviser udstedt i medfør af § 12 i bekendtgørelse nr. 1424 af 3. december 2015 om uddannelse af personer der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter på slagteri, bevarer deres gyldighed.

Stk. 4. Kompetencebeviser udstedt på baggrund af ansøgninger indgivet til Fødevarestyrelsen eller godkendt kursusudbyder senest den 8. december 2015, og som er baseret på dokumentation for mindst tre års relevant faglig erfaring (forenklet procedure), jf. § 14, § 15 og § 16, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1424 af 3. december 2015 om uddannelse af personer der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter på slagteri, bevarer deres gyldighed.

Fødevarestyrelsen, den 15. juni 2023

NIKOLAJ VEJE

/ Anne Marie Wegersleff Hansen

- 1) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006, nr. L 376, side 36. I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Rådets forordning nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet, EU-Tidende 2009, nr. L 303, side 1. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i bekendtgørelsen er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.